

Laadukas etsivä nuorisotyö

Kriteeristö etsivän nuorisotyön itsearviointiin

Johdanto

Käsissäsi on kaikille etsivää nuorisotyötä tekeville organisaatioille tarkoitettu kriteeristö toiminnan itsearviointiin. Tähän tarttumalla teette etsivästä nuorisotyöstänne entistäkin laadukkaampaa ja vaikuttavampaa. Mahtavaa, että olette lähdössä yhteiselle matkalle itsearvioinnin ja kehittämisen ääreen!

Itsearviointityökalua käyttämällä vahvistatte etsivien nuorisotyöntekijöiden ja esihenkilöiden yhteistä ymmärrystä ja rakentavaa vuoropuhelua etsivästä nuorisotyöstä. Toiminnan sisäisen tarkastelun tavoitteena on, että jokaisella paikkakunnalla tehdään laadukasta, tarkoituksenmukaisesti kohdennettua ja vaikuttavaa työtä. Lisäksi suosittelemme hyödyntämään kriteeristöä myös alueverkostoissa alueellisen etsivän nuorisotyön kehittämisen tukena.

Kriteeristö tarkastelee monipuolisesti etsivän nuorisotyön kaikkia työtehtäviä sekä työvaiheita. Sen käyttäminen on hyödyksi johtamiselle, kehittämiselle sekä perustyön tekemiselle. Kriteeristön pohjana ja itsearviointityöskentelyn tukena toimii Etsivän nuorisotyön käsikirja (2022). Käsikirja vastaa moniin kriteeristön mahdollisesti herättämiin kysymyksiin ja tarjoaa tarkentavaa tietoa aiheista. Lisäksi nuorisotyöllisen työotteen kehittämisessä suosittelemme perehtymään Kanuunan julkaisemaan Nuorisotyön kriteeristöön (2023), jonka avulla tarkastellaan nuorisotyön kasvatuksen laatua.

Kriteeristö kertoo etsivän nuorisotyön tavoitteet. Se, että etsivät nuorisotyöntekijät, esihenkilöt ja organisaatiot sitoutuvat itsearviointityökalun käyttöön, kriteerien mukaiseen toimintaan ja toimintansa kehittämiseen, auttaa takaamaan suomalaisen etsivän nuorisotyön laadun. Itsearviointikriteerit nostavat esiin organisaation omat vahvuudet sekä kehittämistarpeet. Kun käytämme kriteeristöä säännöllisesti, tarjoamme nuorille yhdenvertaiset mahdollisuudet sosiaaliseen vahvistumiseen ja rinnalla kulkevaan tukeen ja ohjaukseen.

Itsearviointityökalu on osa pitkäjänteistä kehittämistyötä, jota viime vuosina on tehty etsivän nuorisotyön parissa toimineissa osaamiskeskuksissa ja vankalla pohjalla olevissa ammatillisissa alueverkostoissa. Kriteerit heijastavat ammattikunnan asiantuntemusta ja kokemusta: tunnemme kohderyhmän nuoret, etsivän nuorisotyön toimintatavat ja sen merkityksen palvelujärjestelmälle. Kriteeristöä on ollut laatimassa 22-henkinen kehittäjäryhmä, johon on osallistunut etsiviä nuorisotyöntekijöitä, esihenkilöitä ja aluehallintoviraston edustajia.

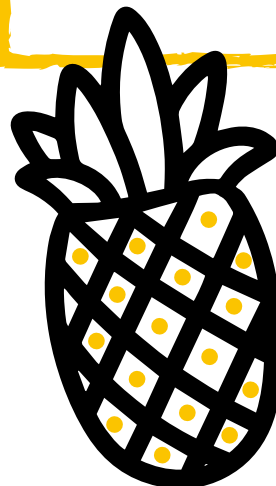
Kohdennetun nuorisotyön osaamiskeskus julkaisee Aluehallintoviraston hyväksymän kriteeristön opetus- ja kulttuuriministeriön tuella.

Helmikuussa 2024, Emmi, Katja ja Miikka

Etsivän nuorisotyön perustehtävä ja tavoite

”Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisiin palveluihin ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.”

(Nuorisolaki 1285/2016, 10 §)

Käyttöohjeet

Valmisteluvaihe

1. Aikaa! Kokonaisuus on laaja, ja suosittelimme käymään sen läpi osissa ajan kanssa. Itsearviointi synnyttää paljon arvokasta keskustelua – varatkaa sille aikaa ja suunnitelkaa tapaamiset huolellisesti. Ensimmäinen itsearviointiprosessi vaatii paljon työtä, uudelleenarviointi sujuu helpommin ja täsmällisemmin.

2. Osallistujat. Itsearviointiprosessiin osallistuvat kaikki organisaation etsivät nuorisotyöntekijät, etsivän nuorisotyön esihenkilö sekä muut läheisesti työn kehittämiseen liittyvät henkilöt. Esihenkilö on vastuussa itsearviointiprosessin sekä kehittämistyön järjestämisestä.

3. Lähtötilanne? Ennen itsearvioinnin aloittamista käykää läpi lähtötilanne. Minkälaista palautetta etsivä nuorisotyö on saanut nuorilta, entä verkostoilta? Minkälaisia etsivän nuorisotyön kehittämistä koskevia toiveita ja tarpeita osallistujilla on?

4. Tutustukaa kriteereihin.

Itsearviointiprosessiin osallistuvat käyvät kriteeristön ennakkoon huolellisesti läpi ja kirjaavat itselleen havaintoja organisaation nykytilasta.

5. Muistakaa käsikirja. Ennen työskentelyä on hyvä muistuttaa mieliin Etsivän nuorisotyön käsikirja ja erityisesti luvut *1.1 Etsivän nuorisotyön tehtävä ja tavoitteet*, *1.2 Arvot ja työote* sekä *2.1 Kohderyhmä*.

Itsearviointi

1. Kirjuri. Valitkaa kirjuri, joka kirjaa ylös kaikki annetut arviot, vahvuudet ja kehittämistarpeet sekä myös yhteisesti sovitut asiat ja seuraavat vaiheet. Myös osallistujilla on hyvä olla nähtävillä itsearviointilomake keskustelun sujuvoittamiseksi.

2. Tärkeät kriteerit. Jokainen osa-alue on käytävä läpi. Ne muodostavat kokonaisuuden, jonka jokainen kriteeri on tunnistettu työmuodon kannalta tärkeäksi.

3. Arviointiasteikko. Jokainen kriteeri arvioidaan erikseen neliportaisella asteikolla (1–4). Käykää avointa ja rehellistä keskustelua käsiteltävästä kriteeristä. Arvioikaa keskustelun perusteella oman toimintanne nykytilaa. Arviointi tapahtuu seuraavan asteikon perusteella:

☐ Ei toteudu lainkaan (1)	☐ Toteutuu heikosti (2)
☐ Toteutuu osittain (3)	☐ Toteutuu hyvin (4)

Numeroasteikko helpottaa työn sisällöistä keskustelemista, sisäistä arviointia ja yksittäisten kehittämiskohtien paikantamista. Numeraalisen itsearvioinnin tarkoituksena ei ole laskea summalukua tai antaa organisaatiolle kokonaisarvosanaa.

4. Kehittämistarpeet. Arviointiasteikolla arvot 1–2 tarkoittavat suurta kehittämistarvetta. Heikon arvion saaneilla osa-alueilla on tunnistettava nykytilanne ja asetettava tarvittavia kehittämistavoitteita.

5. Lopuksi. Jokaisen osa-alueen lopuksi nostetaan esiin teemaan liittyvät vahvuudet ja kehittämistarpeet. Käykää huolellisesti läpi Kehittäminen ja jatkotyöskentely -otsikon kysymykset.

6. Säännöllisyys. Tehkää itsearviointi säännöllisin väliajoin tai etsivän nuorisotyön tilanteen selvästi muuttuessa.

Kehittäminen ja jatkotyöskentely

1. Vahvuudet. Hyödyntäkää vahvuuksianne työssä nuorten ja muiden ammattilaisten kanssa, työhyvinvoinnin tukena – ja iloitkaa onnistumisista! Tehkää vahvuutenne näkyviksi esimerkiksi viestinnässä ja alueverkostoissa.

2. Sopikaa kehittämistyöstä.

- Mitkä kehittämistavoitteista ovat ensisijaisia? Suunnitelkaa aikataulu ja prioriteetit.
- Kuka vastaa kehittämistyöstä? Keiden apua kehittämistyössä tarvitaan?
- Miten kehittämistyö käytännössä toteutetaan?
- Minkälaisia resursseja kehittämistyö vaatii?
- Miten ja milloin kehittämistä arvioidaan? Tunnistakaa välitavoitteet.

3. Vaikuttavuusketju. Hyödyntäkää kehittämistyössä Etsivän nuorisotyön käsikirjan tehtävää Etsivän nuorisotyön vaikuttavuusketju*.

4. Arviointi! Arvioikaa kehittämistavoitteiden toteutumista sovitusti.

*Etsivän nuorisotyön käsikirja, s. 49.

Suosittellemme itsearviointin tekemistä erityisesti silloin, kun

- » etsivää nuorisotyötä ei ole viime vuosien aikana arvioitu tai kehitetty
- » työntekijällä ja/tai esihenkilöllä on halu kehittyä ja kehittää omaa työtään
- » uusi etsivä nuorisotyöntekijä on aloittanut tai vaihtuvuus on suurta
- » esihenkilö on uusi tai ollut kaukana arjen työstä
- » etsivään nuorisotyöhön on havaittu liittyvän rajaamisen tarpeita
- » kohderyhmän nuorten määrissä, palveluissa ja elinoloissa on ollut muutoksia
- » työyhteisöön, toimintaympäristöön tai työmuotoon on tullut hallinnollisia tai rakenteellisia muutoksia
- » taloustilanne tai rahoitustarve on muuttoksessa.

1

Arvot ja nuorisotyöllinen työote

- 1 Etsivän nuorisotyön toiminta perustuu nuorisolain tavoitteisiin ja lähtökohtiin. Toteutamme etsivän nuorisotyön tehtävää* lain sekä rahoittajan (opetus- ja kulttuuriministeriö, aluehallintovirasto) ohjeistusten mukaisesti.

Ei toteudu lainkaan (1) Toteutuu heikosti (2) Toteutuu osittain (3) Toteutuu hyvin (4)

*Etsivän nuorisotyön käsikirja, sivu 7

- 2 Työyhteisön toiminta on Etsivän nuorisotyön käsikirjassa mainittujen etsivän nuorisotyön arvojen ja periaatteiden* mukaista. Toimintamallimme tai -kulttuurimme ei ole niiden kanssa ristiriidassa.

Ei toteudu lainkaan (1) Toteutuu heikosti (2) Toteutuu osittain (3) Toteutuu hyvin (4)

*Etsivän nuorisotyön käsikirja, sivut 12–13

- 3 Työyhteisössä noudatetaan nuorisotyön ammattieettistä ohjeistusta ja huolehditaan, että kaikki työntekijät tuntevat sen sisällön.

Ei toteudu lainkaan (1) Toteutuu heikosti (2) Toteutuu osittain (3) Toteutuu hyvin (4)

- 4 Etsivä nuorisotyöntekijä huolehtii esihenkilön tuella etsivän nuorisotyön perustehtävän toteutumisesta sekä sosiaalisesti vahvistavasta työtteestä: nuoren kehitystä ja itsenäistymistä tukevasta kokonaisvaltaisesta kasvatus- ja kohtaamistyöstä.

Ei toteudu lainkaan (1) Toteutuu heikosti (2) Toteutuu osittain (3) Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet

Kehittämistarpeet

5 Työyhteisössä tunnustetaan ja tunnustetaan työn pohjana oleva nuoren vapaaehtoisuus, nuorilähtöisyys ja luottamuksellisuus.

- a. Nuori valitsee itse, ottaako hän etsivän nuorisotyön tukea vastaan. Kieltäytymisestä ei aiheudu mitään seurauksia.

Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

- b. Etsivä nuorisotyöntekijä varmistaa, että nuori saa kasvamiseen, itsenäistymiseen ja osallisuuteen tarvitsemansa tuen. Nuori määrittelee itse tuen tarpeensa, ja yhdessä päätetään, mitä tavoitteita yhteistyössä edistetään. Etsivä toimii ensisijaisesti nuoren antamien tietojen ja tavoitteiden pohjalta.

Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

- c. Etsivällä nuorisotyöntekijällä ei ole valtaa asettaa nuorille velvoitteita. Yhteistyösuhteeseen ei kuulu erityisiä vaatimuksia tai ehtoja, jotka nuoren tulisi täyttää.

Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

- d. Nuori päättää, mitä tietoja hän etsivälle nuorisotyölle itsestään antaa, ja voi halutessaan pysytellä anonyyminä sekä kohtaamisissa että asiakastietojärjestelmässä (esim. nimimerkillä ja ilman tunnistautumista tai henkilötietoja).

Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

6 Organisaation eri tasoilla ollaan tietoisia tässä mainituista etsivää nuorisotyötä ohjaavista arvoista, periaatteista ja ohjeistuksista.

Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet

Kehittämistarpeet

2

Työn rakenteet, resursointi ja rajaaminen

1 Esihenkilö varmistaa toimintamäärärahat, resurssit ja toimintakulttuurin, joiden myötä

a. Etsivillä nuorisotyöntekijöillä on käytössään työhön soveltuvat ja nuorten yksityisyyttä kunnioittavat tilaratkaisut, toimivat välineet ja ajanmukaiset tietojärjestelmät.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

b. Työntekijät voivat hyödyntää monipuolisesti etsivän nuorisotyön erilaisia menetelmiä ja vastata näin nuorten sosiaalisen vahvistumisen ja osallisuuden vahvistumisen tarpeisiin.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

c. Työntekijät voivat käyttää tarkoituksenmukaisia liikennevälineitä kulkiessaan nuorten luo ja yhdessä heidän kanssaan tarvittaviin toimintaympäristöihin. Liikkumisesta ja kulkuneuvojen käytöstä sekä vastuista ja kuluista on organisaatiossa sovitut käytännöt.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

2 Työyhteisö yhdessä työnantajan kanssa määrittelee säännöllisesti paikallisen kohderyhmänsä* ja tarkastelee siihen lukeutuvien 15–28-vuotiaiden nuorten määrän kehitystä, heidän palvelutarpeitaan ja sitä, miten etsivä nuorisotyö tilanteeseen voi vastata. Organisaatiossa arvioidaan henkilöstöresurssin tarvetta ja haetaan avustusta toimintaansa tämän tarkastelun pohjalta.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

*Etsivän nuorisotyön käsikirja, sivu 18

3 Esihenkilö ja etsivät nuorisotyöntekijät tunnistavat niin aktiivisten kuin intensiivisten asiakkuuksien (ks. PARent)* tarpeet ja niiden kulloinkin vaatimat resurssit. Organisaatiossa toimintaan varataan sellaiset resurssit, että kohderyhmän** nuorten erilaisiin tarpeisiin pystytään vastaamaan rinnalla kulkevalla ja kokonaisvaltaisella työotteella.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

*PAR-järjestelmä – Käyttäjän opas, sivu 31 **Etsivän nuorisotyön käsikirja, sivut 16–19

4 Etsivä nuorisotyöntekijä tavoittelee viivytyksettä kaikkia niitä nuoria, joista on nuorisolain mukaisesti jätetty yhteydenottopyyntö tai jotka muuten odottavat etsivän nuorisotyöntekijän yhteydenottoa. Työyhteisö on luonut yhteydenottopyyntöjen käsittelyyn ja nuorten tavoitteluun selkeän yhteisen mallin ja vastuunjaot.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

5 Etsivän nuorisotyön tavoitteena on tarjota nuorille aika kiireettömään kohtaamiseen samalle tai viimeistään seuraavalle viikolle (pois lukien loma- ja muut poikkeusajankohdat).

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

6 Etsivä nuorisotyö on nuoren rinnalla kulkevaa työtä, jossa yhteistyölle ja tavoitteiden saavuttamiselle nuoren kanssa ei ennalta aseteta määräaikaa eikä tapaamiskertojen lukumäärää rajata.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

7 Organisaatio ja esihenkilö huolehtivat siitä, että etsivän nuorisotyön prosessi* toteutuu tarkoituksenmukaisesti. Etsivän nuorisotyöntekijän tehtäväalueita ovat

- yksilöllinen ja yhteisöllinen etsivä nuorisotyö,
- tiimityö, tilastointi ja kehittäminen sekä
- tiedonkeruu, verkostoituminen ja viestintä.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

*Etsivän nuorisotyön käsikirja, sivu 61

8 Jokaisella etsivällä nuorisotyöntekijällä on selkeä, kirjoitetussakin muodossa oleva työnkuva, joka on ajan tasalla ja ottaa huomioon kaikki työntekijän erilaiset tehtävät. Työn vaativuuden arviointi on laadittu tämän perusteella.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet

Kehittämistarpeet

3

Ammatillisuus ja kehittyminen

- 1** Esihenkilö huolehtii, että jokainen uusi työntekijä saa perehdytyksen oman organisaation toimintaan ja paikalliseen etsivään nuorisotyöhön. Alueellisesta perehdytyksestä vastaa etsivän nuorisotyön alueellinen koordinaattori. Työntekijä perehdytetään etsivän nuorisotyön yhteisiin toimintatapoihin ja -kulttuuriin sekä asemaan yhteiskunnassa.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

- 2** Etsivillä nuorisotyöntekijöillä on tehtävään soveltuva koulutus sekä riittävä kokemus nuorten ja nuorten aikuisten parissa tehtävästä työstä. Rekrytointivaiheessa tähän kiinnitetään erityistä huomiota.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

- 3** Organisaation jokainen etsivä nuorisotyöntekijä on käynyt Aikalisä-perehdytyksen ja huolehtii työssään Aikalisä-toimintaan liittyvistä työtehtävistä kansallisen toimintamallin mukaisesti.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

- 4** Työntekijät voivat hyödyntää ammattitaitonsa lisäksi omia vahvuuksiaan ja erityisosaamistaan, aina nuorisotyöllisen työtteen mukaisesti ja nuorisotyöllisten tavoitteiden edistämiseksi.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet**Kehittämistarpeet**

5 Organisaatio varmistaa, että henkilöstö voi osallistua koulutuksiin ja alan alueellisiin ja valtakunnallisiin tapahtumiin vuosittain ammatti-identiteettinsä ja osaamisensa vahvistamiseksi.

- Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

6 Etsivät nuorisotyöntekijät ja esihenkilö hyödyntävät tukea vertaisiltaan. He osallistuvat ammatilliseen keskusteluun ja työn kehittämiseen yli organisaatorajojen sekä alueellisissa ja valtakunnallisissa vertaisverkostoissa.

- Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

7 Esihenkilö ja työntekijät seuraavat aktiivisesti etsivän nuorisotyön kehittymistä sekä nuorten palveluihin ja toimintaympäristöön vaikuttavia rakenteellisia muutoksia. Yhteistyössä varmistetaan, että etsivän nuorisotyön perustehtävä toteutuu muuttuvissakin olosuhteissa.

- Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet

Kehittämistarpeet

4

Tiimikäytännöt ja johtaminen

- 1** Työyhteisön toimintatavoissa on selkeät rakenteet. Toimintatavat on käyty läpi henkilöstön kanssa, ja niihin on sitouduttu. Kaikkien vastuulla on, että etsivän nuorisotyön kannalta olennaista tietoa välitetään sujuvasti ja ajantasaisesti työyhteisön sisällä.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

- 2** Esihenkilö vetää säännöllisesti yhteisiä palavereja, joissa käsitellään etsivän nuorisotyön arjen toimintaa, ratkotaan mahdollisesti ilmenneitä haasteita sekä suunnitellaan tulevaa.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

- 3** Työyhteisössä on tunnistettu kunkin etsivän nuorisotyöntekijän asiantuntemus, erityisosaaminen ja kiinnostuksen kohteet. Esihenkilö pitää huolta osaamisen ja työtehtävien jakamisesta työntekijöiden vahvuudet huomioiden.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet**Kehittämistarpeet**

4 Esihenkilö mahdollistaa työntekijälle edellytykset itsenäiseen, joustavaan ja liikkuvaan työskentelyyn etsivän nuorisotyön kannalta tarpeellisissa toimintaympäristöissä.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

5 Organisaatio mahdollistaa työntekijälle työparityön* (tiimin sisällä ja/tai organisaatorajat ylittäen) ja sitä hyödynnetään nuoren tarpeiden ja toiveiden mukaisesti.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

*Etsivän nuorisotyön käsikirja, sivut 24–25, 39

6 Esihenkilö pitää vuosittain kehityskeskustelut sekä tukee ja seuraa työntekijän henkilökohtaista kehittymistä.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet

Kehittämistarpeet

5

Työhyvinvointi ja turvallisuus

1 Arjen rakenteissa ja viikoittaisen työajan suunnittelussa huomioidaan mahdollisuus työtapahtumien ja tunnekuorman purkamiseen sekä reflektioon. Reflektio mahdollistetaan yksilöllisesti, mahdollisen työparin tai lähityöyhteisön kanssa.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

2 Esihenkilö johtaa ja tukee etsivän nuorisotyöntekijän itseohjautuvaa työarkea nuorten ja verkostojen parissa.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

3 Esihenkilö tukee etsivää nuorisotyöntekijää tehtävien rajaamisessa nuorisotyöllisen työtteen ja etsivän nuorisotyön tavoitteiden mukaisiksi.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet

Kehittämistarpeet

4 Työnantaja tukee työhyvinvointia ja työntekijöiden kehittymistä tarjoamalla ammatillista työnohjausta. Työntekijöille varmistetaan säännöllinen, vähintään useamman kerran vuodessa toteutuva työnohjaus. Tarvittaessa työntekijät saavat myös kriisityönohjausta.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

5 Turvallisuussuunnitelmaa ja etsivän nuorisotyön riskiarviota päivitetään säännöllisesti yhdessä esihenkilön ja työntekijöiden kanssa. Erityisesti huomioidaan nuorisotyöllisen työtteen turvallinen toteutuminen omissa toimitiloissa ja muissa tapaamispaikoissa, kotikäynneillä, jalkautuessa toimintaympäristöihin sekä työparityön käytännöissä.

Ei toteudu lainkaan (1)

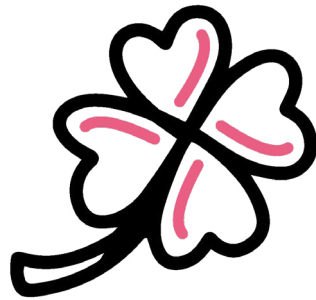
Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet

Kehittämistarpeet

6

Työn dokumentointi ja tiedon hyödyntäminen

- 1 Organisaatio käyttää etsivän nuorisotyön toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen ajantasaista tietoa nuorista, ilmiöistä, toimintaympäristöistä ja palveluista.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

- 2 Tavoitettujen nuorten tausta- ja tilannetiedot, tavoitteet ja toimenpiteet kirjataan ajantasaisesti. Kohtaamiset nuorten kanssa eri tilaisuuksissa ja tapahtumissa tilastoidaan (esim. PARent). Nuorten henkilötietojen käsittely noudattaa lakeja, asetuksia ja ohjeistuksia.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

- 3 Organisaatiossa kerätään vuosittain nuorten palautetta ja kokemuksia etsivästä nuorisotyöstä (esim. Sovari). Nuorten ääntä hyödynnetään aktiivisesti työn kehittämisessä ja vaikutusten esiin nostamisessa.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

- 4 Organisaatiossa arvioidaan vähintään vuosittain laadullisesti ja määrällisesti etsivän nuorisotyön tuloksia. Yhdessä tarkastellaan, miten toiminta on tavoittanut kohderyhmän, vastannut asetettuihin tavoitteisiin ja kehittynyt edellisestä vuodesta. Arvioinnin tukena käytetään monipuolisesti kerättyä tietoa (esim. Sovari, PARent, yhteistyökumppanien palaute).

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet

Kehittämistarpeet

5 Etsivässä nuorisotyössä kerättyä tietoa ja asiantuntemusta hyödynnetään paikallisessa päätöksenteossa sekä nuorille suunnattuja palveluita kehittävässä monialaisissa työryhmissä ja verkostoissa.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

6 Esihenkilö hyödyntää etsivän nuorisotyöntekijän asiantuntemusta vastatessaan ajantasaisen tiedon välittämisestä yhteistyötahoille, päätöksentekoon ja kunnan virkahenkilöille. Esihenkilö tuo etsiville nuorisotyöntekijöille tietoa päätöksenteosta ja verkostoissa käydyistä keskusteluista.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

7 Organisaatio osallistuu nuorten kasvu- ja elinolojen kehittämiseen hyödyntämällä tietojaan ja asiantuntemustaan paikallisissa, alueellisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet

Kehittämistarpeet

7

Verkostotyöskentely ja yhteistyökumppanit

- 1 Työyhteisössä on ajanmukainen kuva etsivän nuorisotyön tavoitteiden ja nuorten tarpeiden kannalta olennaisista verkostoista. Esihenkilö yhdessä työyhteisön kanssa kartoittaa ja kontaktoi säännöllisesti nuorten parissa toimivia tahoja.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

- 2 Työyhteisöllä on yhteinen käsitys etsivän nuorisotyön suhteesta muihin ammattilaisiin ja palveluihin. Työyhteisön kesken on selkeästi sovittu sisäisestä työnjaosta monialaisten verkostojen suhteen.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

- 3 Yhteistyökumppaneiden kanssa tarkastellaan nuorten ohjautumisprosesseja, etsivän nuorisotyön roolin tarkoituksenmukaisuutta ja vastuiden jakautumista eri ammattilaisten kesken.*

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

*Etsivän nuorisotyön käsikirja, sivut 36–40

- 4 Verkostotyötä tehdään suunnitelmallisesti, pitkäjänteisesti ja välttämällä yhteistyösuhteiden tai toimintamallien henkilösidonaisuutta.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

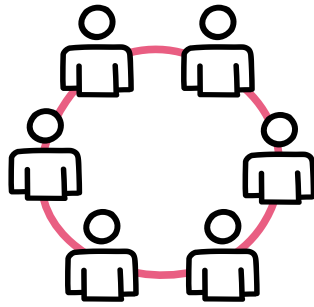
Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet

Kehittämistarpeet

5 Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorille kokonaisvaltaista tukea ja kokoaa tarvittaessa nuoren tueksi monialaisen tukiverkoston. Etsivä nuorisotyöntekijä edistää nuoren tilannetta hyödyntämällä verkostojaan ja yhteistyökumppaniensa asiantuntemusta.

- Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

6 Etsivä nuorisotyö profiloituu verkostoissa itsenäistyvien nuorten ja nuorten ilmiöiden sekä palveluiden asiantuntijaksi. Etsivä nuorisotyöntekijä ja esihenkilö edistävät verkostoissa kohderyhmän kasvu- ja elinoloja paikallisesti ja alueellisesti.

- Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

7 Etsivä nuorisotyöntekijä tai esihenkilö vie etsivän nuorisotyön asiantuntemusta ja tietoa kunnan nuorten ohjaus- ja palveluverkostolle tai vastaavalle yhteistyöryhmälle (Nuorisolaki 1285/2016, 9 §). Etsivä nuorisotyö tarkastelee verkostossa nuorten tilanteita ja olosuhteita ottaen huomioon kohderyhmänsä erityistarpeet.

- Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet

Kehittämistarpeet

8

Viestintä ja työn näkyväksi tekeminen

1 Etsivä nuorisotyö näkyy ja tunnetaan paikallisesti nuorten, nuorten läheisten ja heidän kanssaan toimivien parissa.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

2 Organisaatio edistää kynnyksettömiä kontakteja nuoriin ja nuorten suoria yhteydenottoja. Etsivät nuorisotyöntekijät ovat läsnä ja toimivat aktiivisesti nuorten suosimissa fyysisissä ja digitaalisissa toimintaympäristöissä.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

3 Etsivän nuorisotyön yhteydenottokanavat ovat helppokäyttöisiä ja yhteystiedot ajan tasalla. Nuoria, nuorten läheisiä sekä ohjaavia tahoja ohjeistetaan selkeästi yhteyden ottamisessa sekä yhteydenottopyyntöjen tekemisessä.

Ei toteudu lainkaan (1)

Toteutuu heikosti (2)

Toteutuu osittain (3)

Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet

Kehittämistarpeet

4 Organisaatio tekee työtään tunnetuksi viestimällä monipuolisesti eri kanavissa. Työn näkyväksi tekemisessä hyödynnetään etsivän nuorisotyön asiantuntijätietoa, työn arvoja ja periaatteita, tavoitteita sekä tietoa laadullisista ja määrällisistä vaikutuksista.

- Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

5 Etsivä nuorisotyö vaikuttaa nuorten kasvu- ja elinolosuhteiden kehittämiseen tietoon perustuvan viestinnän keinoin. Nuorten ääntä ja kokemuksia sekä työyhteisön ymmärrystä kohderyhmästä tuodaan osaksi julkista keskustelua sekä verkostoille ja päätöksenteon tueksi.

- Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

6 Viestintä ja työn näkyväksi tekeminen ovat suunnitelmallinen osa etsivän nuorisotyön arkea. Siihen osallistuvat etsivät nuorisotyöntekijät, esihenkilö(t) sekä koko organisaatio.

- Ei toteudu lainkaan (1)   Toteutuu heikosti (2)   Toteutuu osittain (3)   Toteutuu hyvin (4)

Vahvuudet

Kehittämistarpeet

Asetetut kehittämistavoitteet

Sovitut toimenpiteet

Arviointi ja havainnot (pvm)

Vastuhenkilö(t)

Toimittaneet

Emmi Paananen, Miikka Piironen & Katja Uustalo

**Etsivän nuorisotyön laatukriteeristön
kehittäjäryhmään osallistuivat**

Merja Alm, Kuopion kaupunki
Marja Hanni, Lapin aluehallintovirasto
Sanna Heimonen, Kouvolan kaupunki
Virpi Huittinen, Oulun kaupunki
Matti Hulkkonen, Lahden kaupunki
Anni Häkkinen, Lahden kaupunki
Katri Karhula, Mäntyharjun kunta
Anne Kurikka, Valkeakosken kaupunki
Sari Leino, Forssan kaupunki
Inka Luostarinen, Leppävirran kunta
Maija Luukkonen, Nousiaisten kunta
Ida Mielonmäki, Urjalan kunta
Hannele Niemelä, Kurikan kaupunki
Reija Nurkkala, Tornion kaupunki
Milla Peltola, Porvoon kaupunki
Ville Peltonen, Sveps Ungdomsverkstad
Mika Pietilä, Vaasan kaupunki
Sanna-Mari Pöyry, Muonion kunta
Minna Rautioaho, Jelppiverkko
Niclas Risku, Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Mari Roos, Ilmajoen kunta
Tatu Törmänen, Espoon kaupunki

Valokuva: Laura Oja, Noon Kollektiivi

Graafinen suunnittelu ja taitto: Hahmo

Kustantaja

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry,
Kohdennetun nuorisotyön osaamiskeskus

Tällä itsearviointityökalulla vahvistetaan etsivien nuorisotyöntekijöiden ja esihenkilöiden yhteistä ymmärrystä ja rakentavaa vuoropuhelua etsivästä nuorisotyöstä.

Toiminnan tarkastelun tavoitteena on, että paikkakunnalla tehdään laadukasta, tarkoituksenmukaisesti kohdennettua ja vaikuttavaa työtä.

Alle on poimittu nuorten Sovari-palautteita ja etsivien nuorisotyöntekijöiden koulutuksissa itse sanoittamia havaintoja asioista, joihin sisäisellä kehittämistyöllä voidaan varmasti vaikuttaa:

”Tapaamisaikojen säännöllisyys ei ole ideaalitasolla. Jos tapaaminen jää välistä/ peruuntuu jostakin syystä, saattaa mennä useampi viikko ennen kuin sovitaan uusi aika.”

– nuoren Sovari-palautte

”Ehdottomasti enemmän näkyvyyttä etsiville. En tiennyt edes heidän olemassaolostaan puoli vuotta sitten. Todella moni nuori varmasti kaipaa juuri tällaista.”

– nuoren Sovari-palautte

”Arjen kiireessä jää harmittavan usein refleктоiva keskustelu työyhteisön kanssa.”

– etsivä nuorisotyöntekijä

”Meidän tiimillä on kehitettävää työn systemaattisessa ja järjestelmällisessä eteenpäin viemisessä. Nyt liian fiilispohjalta ja heikosti suunnitellen.”

– etsivä nuorisotyöntekijä